

Brüsszel, 2023. november 30.
(OR. en)

16100/23

FISC 275
ECOFIN 1294

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	15502/23
Tárgy:	Tervezet – Az Ecofin Tanács jelentése az Európai Tanácsnak egyes adóügyi kérdésekről – Jóváhagyás

1. Az Európai Tanács felkérte az Ecofin Tanácsot, hogy tegyen jelentést különböző – különösen a 2012. márciusi és júniusi, a 2013. májusi, a 2014. decemberi és a 2017. októberi európai tanácsi következtetésekben említett – adóügyi kérdésekről.
2. Ennek nyomán elkészült az adóügyi kérdésekről szóló, az Európai Tanácsnak címzett Ecofin-jelentés tervezete, amelyet az adóügyi munkacsoport (magas szintű formáció) 2023. november 23-án jóváhagyott azzal a céllal, hogy az benyújtható legyen a Tanács 2023. december 8-i ülésére. Megállapodás született továbbá arról is, hogy a szokásos (szögletes zárójelben szereplő) aktualizált tényadatokat a Főtitkárság a Tanács ülését követően illeszti be, a jelentés végleges változatának kiadása előtt.
3. Ennek megfelelően felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy javasolja a Tanácsnak (Ecofin), hogy „A” napirendi pontként hagyja jóvá a mellékletben foglalt jelentést, amelyet ezután továbbítani kell majd az Európai Tanács (2023. december 14–15-i) ülésére.

**TERVEZET – AZ ECOFIN TANÁCS JELENTÉSE AZ EURÓPAI TANÁCSNAK EGYES
ADÓÜGYI KÉRDÉSEKRŐL****A. BEVEZETÉS**

1. Ez a tanácsi jelentés áttekintést nyújt a spanyol elnökség hivatali ideje alatt a Tanácsban elért eredményekről, valamint a jelenleg tárgyalás alatt álló legfontosabb adóügyi javaslatok aktuális állásáról. A jelentés alapját azok a megbeszélések képezik, amelyeket az adóügyi munkacsoport (magas szintű formáció) – megbízatásával összhangban – a stratégiai jelentőségű horizontális adópolitikai kérdések kapcsán folytatott.
2. A jelentés bemutatja a Tanács által e témakörben folytatott munka aktuális állását, továbbá olyan kérdésekkel foglalkozik, amelyek említésre kerültek több, 2012 óta készült európai tanácsi következtetésben¹, az Európai Tanács tagjainak 2021. március 25-i nyilatkozatában², a héa területével foglalkozó, 2012. évi³ és 2016. évi⁴ tanácsi következtetésekben, a digitális gazdaság által termelt nyereség adóztatásának kihívásaira való reagálásról szóló, 2017. évi tanácsi következtetésekben⁵, az adózás területén történő uniós közigazgatási együttműködés jövőbeli alakulásáról szóló, 2020. évi tanácsi következtetésekben⁶, valamint „[a] méltányos és hatékony adóztatásról a helyreállítás idején, a digitalizációhoz kapcsolódó adóügyi kihívásokról, valamint a jó adóügyi kormányzásról az EU-ban és azon túl” című, 2020. november 27-i tanácsi következtetésekben⁷ is.
3. A spanyol elnökség az adópolitika területéhez kapcsolódó prioritásként határozta meg az új nemzetközi adózási keret tekintetében, valamint az agresszív adótervezés elleni küzdelemben tett előrelépést a csalásellenes és adókikerülés elleni intézkedések megerősítése révén, ideértve különösen az alábbiakat:
 - azon szervezetek elleni fellépés, amelyek semmilyen gazdasági tartalommal sem, vagy csak minimális gazdasági tartalommal rendelkeznek valamely tagállamban, és amelyeket azzal a fő céllal hoztak ott létre, hogy más tagállamok adóalapjának erodálása révén adóelőnyhöz jussanak;

¹ EUCO 4/3/12 REV 3 (9. és 21. pont), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (11. pont), EUCO 10/20 (A29. és 147. pont), valamint EUCO 13/20.

² ST 18/21.

³ ST 9586/12.

⁴ ST 9494/16.

⁵ ST 15175/17.

⁶ ST 8482/20.

⁷ ST 13350/20.

- a digitális átállás kiaknázása a héacsalás megelőzése és az uniós vállalkozások támogatása érdekében;
 - hatékonyabb eljárás kidolgozása a forrásadóztatás kezelésére; valamint
 - a tagállami adóhatóságok közötti együttműködés megerősítése és a jó adóügyi kormányzás előmozdítása.
4. A spanyol elnökség az adóügyi munkacsoport számára 24 egész napos és 4 félnapos ülés, a magatartási kódexszel foglalkozó csoport számára 2 egész napos és 1 félnapos ülés, az adóügyi tanácsosok/attasék számára pedig 2 félnapos ülés megrendezésével jelezte, hogy az adózás területe kiemelt prioritást élvez. Valamennyi függőben lévő javaslattal kapcsolatban folytatódott a munka, többek között az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló irányelv módosítására, „A digitális korra vonatkozó héaszabályok” című csomagban foglalt javaslatokra, a forrásadó-többlet gyorsabb és biztonságosabb rendezéséről szóló javaslatra (FASTER), a fedőszervezetek adózási célú, visszaélészerű felhasználásának megelőzését célzó javaslatra (UNSHELL), a mikro-, kis- és középvállalkozások által alkalmazható, központ szerinti adórendszer létrehozásáról és a 2011/16/EU irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvre (HOT), a transzferárazásról szóló tanácsi irányelvre, valamint a „Vállalkozás Európában: Társaságiadó-keret” (BEFIT) című tanácsi irányelvre irányuló javaslatokra, az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek európai uniós jegyzékének aktualizálására, továbbá az energiaadó-irányelv módosítására vonatkozóan.
5. Konkrétabban, a Tanács:
- a) áttekintette az OECD/G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással (BEPS) foglalkozó inkluzív kerete által a gazdaság digitalizációjából fakadó adóügyi kihívások kezelését célzó kétpilléres megoldásról folytatott tárgyalások előrehaladását, és nyilatkozatot hagyott jóvá ebben a témában;
 - b) elfogadta az adóügyi együttműködés tekintetében az Európai Unió és tagállamai nevében az ENSZ-ben képviselendő álláspontot az ENSZ főtitkára által készített, 2023. augusztus 8-án közzétett jelentésben foglalt következtetésekkel összefüggésben;
 - c) elfogadta a 2011/16/EU irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvet (DAC8);
 - d) jelentős előrelépést tett egy, a forrásadó-többlet gyorsabb és biztonságosabb rendezéséről szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról kötendő megállapodás felé;

- e) nyugtázta „A digitális korra vonatkozó héaszabályok” című csomaggal kapcsolatban elért eredményekről szóló elnökségi jelentést;
 - f) előmozdította a fedőszervezetek adózási célú, visszaélészerű felhasználásának megelőzésére irányuló szabályok megállapításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslattal kapcsolatos tárgyalásokat több új megközelítés elemzése révén, azzal a céllal, hogy közelebb hozza egymáshoz a javaslat fontos részeivel kapcsolatos eltérő álláspontokat;
 - g) előrelépést tett az energiatermékek és a villamos energia uniós adóztatási keretének átszervezéséről szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslattal (átdolgozás) kapcsolatban; valamint
 - h) megkezdte a mikro-, kis- és középvállalkozások által alkalmazható, központ szerinti adórendszer létrehozásáról szóló tanácsi irányelvre, a transzferárazásról szóló tanácsi irányelvre és a „Vállalkozás Európában: Társaságiadó-keret” (BEFIT) című tanácsi irányelvre irányuló javaslatok vizsgálatát.
6. A magatartási kódexszel foglalkozó csoport (társasági adózás) szintén folytatta a munkát a jelenlegi megbízatásának körébe tartozó számos különböző kérdéssel, többek között az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek európai uniós jegyzékével kapcsolatban, a féléves jelentésében foglaltak szerint⁸. Az uniós jegyzéket a Tanács legutóbb 2023. október 17-én aktualizálta⁹.
7. Az egyes javaslatokról az alábbiakban adunk részletesebb tájékoztatást.

⁸ ST 15757/23 + ADD 1–12.

⁹ HL C, C/2023/437, 2023.10.23.

B. AZ UNIÓS ADÓJOGSZABÁLYOK

1) Közvetlen adózás

a) FASTER-javaslat

8. A Bizottság 2023. június 19-én tanácsi irányelvre irányuló javaslatot tett közzé a forrásadó-többlet gyorsabb és biztonságosabb rendezéséről (a továbbiakban: FASTER-javaslat)¹⁰. E javaslat célja, hogy Unió-szerte hatékonyabb (és harmonizált) eljárásokat vezessen be a tagállamok által a nyilvánosan forgalmazott értékpapírok tartásából származó jövedelemre (részvények osztalékjövedelmére és kötvények kamatjövedelmére) kivetett forrásadó rendezésének határokon átnyúló eseteire vonatkozóan. A nagy méretű pénzügyi közvetítők kötelező nyilvántartása és szabványosított adatszolgáltatási kötelezettségei, valamint a harmonizált adórendezési eljárások és az érintett adózók (befektetők) digitális uniós adóügyi illetőségigazolása révén kettős cél elérésére törekszünk: egyrészt a tőkepiaci unió megfelelő működésének támogatására a határokon átnyúló befektetések megkönnyítésével, másrészt pedig a méltányos adóztatás biztosítására az adócsalás és az adókikerülés e területen történő megelőzése révén.
9. A spanyol elnökség kiemelt prioritásként kezelte ezt a jogalkotási javaslatot, és az adóügyi munkacsoport szintjén megfelelő szakértői előrehaladást ért el (hat adóügyi munkacsoporti ülésre került sor, és négy kompromisszumos szöveget vitattak meg).
10. A jogalkotási javaslat szakértői szintű elemzése és a tagállamokkal folytatott megbeszélések során kiderült, hogy a Bizottság által javasolt eredeti szöveget ki kell igazítani, mielőtt azt jóváhagyás céljából a Tanács elé lehetne terjeszteni. Ezért a spanyol elnökség számos módosítást hajtott végre a szövegen, és e körben elsősorban:
- kiigazította a digitális adóügyi illetőségigazolás kiállítására vonatkozó szabályokat;
 - olyan rendelkezésekkel egészítette ki a szöveget, amelyek lehetővé tennék a tanúsított pénzügyi közvetítők számára, hogy átvegyék a nem tanúsított közvetítők helyét annak érdekében, hogy megkönnyítsék a rendezés alkalmazását, és kiegészítsék az adóhatóságoknak bejelentendő adatokat;
 - megerősítette a tanúsított pénzügyi közvetítők által szolgáltatandó adatok körét, és számos egyéb kapcsolódó rendelkezést határozott meg;
 - pontosította azokat a feltételeket, amelyek mellett a tagállamok a csalárd kérelmek lehetőségének korlátozása érdekében elutasíthatják a gyors visszatérítés iránti kérelmeket;

¹⁰ ST 10820/23 + ADD 1–5.

- a közvetett befektetésekkel kapcsolatos esetekre vonatkozó különös rendelkezésekkel egészítette ki a szöveget; valamint
 - tovább pontosította a késedelmi kamatra, a felelősségre, a személyes adatok védelmére és a jövőbeli irányelv értékelésére vonatkozó rendelkezéseket.
11. E tárgyalások egyik legfontosabb mozzanata az volt, hogy több tagállam kérte, hogy tartsák nyitva a jelenlegi, kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszerük megtartásának lehetőségét. Annak érdekében, hogy további előrelépés történjen a kérdésben, az elnökség azt javasolta, hogy irányozzák elő ennek lehetőségét, bizonyos feltételek teljesülése mellett. Az egyik delegáció által felvetett másik téma az volt, hogy a pénzügyi közvetítők nyilvántartásának létrehozása és az adatszolgáltatási kötelezettségek önkéntesek legyenek a tagállamok számára.
12. Az adóügyi munkacsoport (magas szintű formáció) november 23-i ülésén általános irányadó megbeszélésre került sor a javaslatról. Egyértelművé vált, hogy jelentős előrelépés történt, és különösen az elektronikus adóügyi illetőségigazolásra vonatkozó rendelkezés széles körű támogatást élvezett. Mindazonáltal további szakértői munkára van szükség ahhoz, hogy a javaslatot általános megközelítés jóváhagyása céljából a Tanács elé lehessen terjeszteni.

b) A fedőszervezetek visszaélészerű felhasználása

13. A Bizottság 2021. december 22-én benyújtotta a fedőszervezetek adózási célú, visszaélészerű felhasználásának megelőzésére irányuló szabályok megállapításáról és a 2011/16/EU irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatot¹¹.
14. A javasolt irányelv célja, hogy megelőzze a minimális tartalommal nem rendelkező vállalkozások tevékenysége révén történő adókikerülést és adócsalást, és erősítse a belső piac megfelelő működését. Célja továbbá fellépni a fedőszervezetek nem megfelelő adózási célokra való visszaélészerű felhasználása ellen, valamint biztosítani, hogy az EU-ban működő, gazdasági tevékenységet egyáltalán nem, vagy csak minimális mértékben folytató fedőcégek ne részesülhessenek adókedvezményekben.
15. A magas szintű munkacsoport 2022. január 6-i ülésén a javaslatot a delegációk elé terjesztették, a francia elnökség pedig bejelentette, hogy a Tanácsban meg kívánja kezdeni az e dokumentummal kapcsolatos megbeszéléseket. A javaslat cikkenkénti elemzésének első fordulója május 23-án zárult le, a francia elnökség idején.

¹¹ ST 15296/21.

16. A cseh elnökség idején előrelépés történt az adózási következményekkel kapcsolatos további lépések feltérképezése terén, és kompromisszumos szövegeket nyújtottak be a javaslat bizonyos, például a minimális tartalommal nem rendelkező szervezetek azonosításáról, valamint az információcseréről szóló részeire vonatkozóan. A delegációk többsége elvben támogatta a javaslat célkitűzéseit, azonban úgy vélték, hogy még jelentős szakértői munka szükséges ahhoz, hogy a megállapodás megkötése lehetővé váljon.
17. A svéd elnökség alatt sikerült előrelépést elérni számos ellentmondásos kérdésben, így például a hatályt, a minimális tartalmat, az adózási következményeket és az adóügyi illetőséget igazoló dokumentumot illetően. A magas szintű munkacsoport iránymutatást nyújtott az ezekkel, valamint néhány egyéb lezáratlan kérdéssel kapcsolatos további munkára vonatkozóan. A delegációk hangsúlyozták, hogy ennek az összetett irányelvnek a különböző részei összekapcsolódnak egymással, ezért az irányelv egy adott részére vonatkozó irányvonal megválasztása a többi részre vonatkozó megoldás kialakítását is befolyásolhatja.
18. A spanyol elnökség folytatta a munkát a javaslattal kapcsolatban, amelyet az adóügyi munkacsoport július 4-én és szeptember 5-én, a magas szintű munkacsoport pedig október 4-én és november 23-án vitatott meg. A júliusi munkacsoporti ülés a következő kérdéseket vitatta meg: adóügyi következmények, kapcsolat a visszaélés elleni nemzeti jogszabályokkal, kizárt szervezetek, minimális gazdasági tartalom, a vélelem megcáfolása és az adminisztratív terhek csökkentése, adóügyi illetőség igazolása és információcsere. A delegációk által kifejtett vélemények alapján és a korábbi elnökségek során elért eredményekre építve az elnökség szeptemberben az irányelvtervezet egészére kiterjedő kompromisszumos szöveget terjesztett elő. A delegációk eltérő álláspontokat fogalmaztak meg e szöveggel kapcsolatban, ami útját állta a megállapodásnak, alternatív lehetőségként pedig kétlépcsős megközelítést javasoltak. E megközelítés első szakaszában az irányelv a néhány közösen elfogadott ismertetőjegyen alapuló automatikus információcsere foglalná magában, amelyre adott esetben a belföldi adóügyi következmények alkalmazásával együtt kerülne sor. A második szakaszban pedig a tagállamok megosztanák egymással az említett információknak az adóügyi következmények alkalmazásához való felhasználásával kapcsolatos bevált gyakorlatokat. Emellett felmerült, hogy e gyakorlatok értékelését követően – adott esetben – új javaslatot lehetne előterjeszteni a jövőben.

19. Októberben az elnökség a magas szintű munkacsoportban megkérdezte, hogy a delegációk a kompromisszumos szöveggel kapcsolatos munkát kívánják-e folytatni, vagy a kétlépcsős megközelítést mérlegelnék inkább. Bár a kétlépcsős megközelítés elve bizonyos fokú támogatást kapott, több delegáció úgy vélekedett, hogy a főbb függőben lévő kérdéseket e megközelítés nem oldaná meg, és számos delegáció úgy vélte, hogy a megközelítés további elemzést tehet szükségessé. Az ülésen a Bizottság egy olyan alternatív megoldásra tett javaslatot, amely egy minimális követelményekre vonatkozó megközelítésen és a következmények eszköztárán alapulna. Figyelembe véve, hogy a kétlépcsős megközelítés tekintetében további szakértői munkára lenne szükség, az elnökség a Bizottság ajánlásai alapján javaslatot nyújtott be a novemberi magas szintű munkacsoporti ülésre, azt megvizsgálendő, hogy ez elfogadható alternatív megoldás lenne-e a jövőben. Mindazonáltal nem került elérhető közelségbe olyan megállapodás az új javaslatról, amely mindenki számára elfogadható lenne, ezért további megbeszélésekre lesz szükség ahhoz, hogy a lezáratlan kérdésekre kompromisszumos megoldásokat sikerüljön találni.

c) A BEFIT-ről, a transzferárazásról és a központ szerinti adórendszerrel szülő tanácsi irányelvekre irányuló javaslatok

20. A Bizottság 2023. szeptember 12-én három fontos jogalkotási javaslatot terjesztett elő új tanácsi irányelvekre vonatkozóan a társasági adózás területén:

- a „Vállalkozás Európában: Társaságiadó-keret” (BEFIT) című tanácsi irányelvre irányuló javaslat¹², amelynek fő célja az Unióban a nagy multinacionális vállalatokra vonatkozó közös társaságiadó-keret kidolgozása. A BEFIT-javaslat előterjesztésével a Bizottság visszavonta azokat a közös (konszolidált) társaságiadó-alapra (KTA/KÖTA) vonatkozó javaslatokat, amelyek 2016 óta szerepeltek a Tanács napirendjén, és amelyeket a kétpilléres reformról (az OECD/G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással (BEPS) foglalkozó inkluzív keretének keretében) szóló globális tárgyalások miatt felfüggesztettek;

¹² ST 12965/23 + ADD 1–3.

- a transzferárazásról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslat¹³, amelynek célja lényegében az OECD keretében elfogadott legfontosabb transzferárazási elvek és szabályok uniós jogba való beépítése, és amely lehetőséget teremt arra, hogy az Unión belül közös, kötelező erejű szabályokat állapítsanak meg arra vonatkozóan, hogy a szokásos piaci ár elvét hogyan kell alkalmazni az egyes ügyletekre;
- az önálló mikro-, kis- és középvállalkozások által alkalmazható, központ szerinti adórendszer létrehozásáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslat¹⁴, amelynek célja a társasági adóügyi megfelelés egyszerűsítése azon mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára, amelyek úgy döntenek, hogy az EU-n belül határokon átnyúló tevékenységet folytatnak. A Bizottság lényegében azt javasolja, hogy azok a kkv-k, amelyek legalább egy másik (fogadó) tagállamban állandó telephellyel rendelkeznek, önkéntesen továbbra is alkalmazhassák az általuk ismert (székhely szerinti tagállambeli) adószabályokat, és a másik (fogadó) tagállamban található állandó telephelyük adóköteles eredményét ezek alapján számíthassák ki és a székhely szerinti tagállam adóhatóságainak jelenthessék be. Ez utóbbi ezt követően a „fogadó” tagállamok adómértékét alkalmazná az adóköteles eredményre, és beszedné az állandó telephely által fizetendő társasági adót, mielőtt az ebből származó bevételeket átutálná az adott fogadó tagállamoknak. Ez a rendszer csökkentheti majd a megfelelési költségeket, ösztönözheti a kkv-k határokon átnyúló terjeszkedését, és hozzájárulhat a kkv-k belső piaci részvétele tekintetében az egyenlő versenyfeltételek biztosításához.

21. A tagállamok az adóügyi munkacsoport szintjén megkezdték e három javaslat elemzését és az azokkal kapcsolatos szakértői munkát. A javaslatokhoz kapcsolódóan három adóügyi munkacsoporti ülésre került sor.

¹³ 12954/23 + ADD1.

¹⁴ 12951/23 + ADD 1–5.

d) A globális minimumadóról szóló irányelv (2. pillér), valamint a BEPS-szel foglalkozó inkluzív keret keretében a kétpilléres reformról folytatott tárgyalások

22. Az Unióban a multinacionális vállalatcsoportokra és a nagy volumenű belföldi vállalatcsoportokra vonatkozó globális minimum-adószint biztosításáról szóló, 2022. december 15-i (EU) 2022/2523 tanácsi irányelvet¹⁵ („a 2. pillérről szóló irányelv”) a tagállamoknak 2023. december 31-ig kell átültetniük.
23. Az OECD/G20-ak BEPS-szel foglalkozó inkluzív kerete 2023 júliusában a kétpilléres reform fennmaradó elemeivel kapcsolatos további eredményekről számolt be; ezeket a gazdaság digitalizációjából fakadó adóügyi kihívások kezelését célzó kétpilléres megoldásról szóló zárónyilatkozat foglalja össze. A 2. pillért illetően az inkluzív keret 2023. július 13-án elfogadott egy dokumentumcsomagot, amely tartalmazza a GloBE-vel kapcsolatos adatszolgáltatás adatpontjait és további adminisztratív iránymutatást, többek között két új mentesítésre vonatkozóan. Az elnökség 2023. július 14-én tájékoztatta a Tanácsot (Ecofin) ezekről a kérdésekről¹⁶.
24. Az OECD/G20-ak BEPS-szel foglalkozó inkluzív kerete a módosított ütemezésnek megfelelően további előrelépéseket tett. A 2. pillért illetően, 2023. október 2-től megnyílt aláírásra az adófizetési kötelezettség szabályáról szóló multilaterális jogi eszköz. Az eszköz – és a kétoldalú tárgyalások – révén az országok hatékonyan alkalmazhatják majd az adófizetési kötelezettség szabályát a meglévő kétoldalú adózási szerződéseikben. Előrelépések történtek az 1. pillér mindkét alkotóelemének (A. és B. alkotóelem) lezáratlan aspektusaival, valamint különösen az A. alkotóelem végrehajtásáról szóló többoldalú egyezményrel kapcsolatban. A delegációk a magas szintű adóügyi munkacsoport keretében rendszeresen tájékoztatást kapnak e tárgyalások állásáról.
25. Az elnökség azt javasolta, hogy a fenti kérdésekkel összefüggésben folyó munka és kétoldalú megbeszélések keretében a tagállamok vitassák meg annak lehetőségét, hogy a Tanács (Ecofin) újólal kifejezze a kétpilléres megoldás iránti politikai támogatását, mivel a tárgyalások a végső szakaszba lépnek.

¹⁵ HL L 328., 2022.12.22., 1. o.

¹⁶ Lásd: 11223/23.

26. Az adóügyi tanácsosok/attasék október 13-i ülését és további kétoldalú megbeszéléseket, valamint az Állandó Képviselők Bizottságának (II. rész) október 31-i ülését követően a Tanács 2023. november 9-én jóváhagyta azt a nyilatkozatot, amelyben többek között üdvözölte és támogatta az inkluzív keret által 2022 decemberében, 2023 februárjában és 2023 júliusában jóváhagyott adminisztratív iránymutatásban foglalt, a 2. pillér alkalmazására vonatkozó pontosításokkal kapcsolatban az inkluzív keret által elért megállapodást, beleértve az aluladózott nyereségek szabálya alóli átmeneti, illetve a belföldi minimum kiegészítő adó alóli mentesítést, az átruházható adójóváírásokra vonatkozó új iránymutatást, valamint az országonkénti jelentéstétel alóli átmeneti mentesítést és a GloBE-vel kapcsolatos adatszolgáltatást. A Bizottság a tanácsi ülés jegyzőkönyvében rögzítendő nyilatkozatot is tett, amelyben különösen jelezte azon véleményét, hogy az inkluzív keret által 2022 decemberében, 2023 februárjában és 2023 júliusában jóváhagyott adminisztratív iránymutatás összeegyeztethető a 2. pillérről szóló irányelvvel¹⁷.

2) **Közvetett adózás**

a) Héa a digitális korban

27. A Bizottság 2022. december 8-án közzétette „A digitális korra vonatkozó héaszabályok” című csomagját, amely a következő három javaslatot tartalmazza:

- a 2006/112/EK irányelvnek a digitális korhoz igazodó héaszabályok tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslat¹⁸,
- a 904/2010/EU rendeletnek a digitális korban szükséges, héával kapcsolatos közigazgatási együttműködési rendszer tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslat¹⁹, valamint
- a 282/2011/EU végrehajtási rendeletnek az egyes héaszabályozásokhoz kapcsolódó tájékoztatási követelmények tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi végrehajtási rendeletre irányuló javaslat²⁰.

¹⁷ A Tanács (EU) 2022/2523 irányelve (2022. december 14.) az Unióban a multinacionális vállalatcsoportokra és a nagy volumenű belföldi vállalatcsoportokra vonatkozó globális minimum-adószint biztosításáról (HL L 328., 2022.12.22., 1. o.).

¹⁸ ST 15841/22.

¹⁹ ST 15842/22.

²⁰ ST 15843/22.

28. A csomag hármas célt szolgál: Egyrészt megkísérli elindítani a héabevallási kötelezettségek korszerűsítését azáltal, hogy – az elektronikus számlázás révén – digitális héabevallási kötelezettségeket vezet be. Másrészt a platformgazdaságra alkalmazandó héaszabályok aktualizálása révén megoldást hivatott kínálni az e terület által támasztott kihívásokra. Harmadrészt pedig könnyíteni próbálja a kapcsolódó adminisztratív terheket az egységes héanyilvántartás felé történő elmozdulással.
29. A Bizottság a csomagot a cseh elnökség alatt tartott egyik munkacsoporti ülésen terjesztette elő, majd a svéd elnökség megkezdte a vele kapcsolatos munkát. Ennek részeként kompromisszumos szövegeket terjesztett elő a javaslatok mindhárom aspektusára vonatkozóan, amelyeket a delegációk üdvözöltek, jelezve, hogy szilárd alapnak tekintik azokat a további munka szempontjából.
30. A magas szintű munkacsoport által 2023. június 1-jén végzett előkészítést követően a Tanács 2023. június 16-án irányadó vitát tartott a javaslatokról a velük kapcsolatos további munka orientálása céljából. A vita során a miniszterek fő vonalaiban általánosan üdvözölték a bizottsági javaslatokat és a svéd elnökség alatt elért eredményeket. Sok miniszter nagyobb rugalmasságot kért a belföldi digitális adatszolgáltatási keretek tekintetében, és szorgalmazta a további munkát azzal kapcsolatban, hogy a platformok pontosan milyen formában kapjanak nagyobb szerepet a rövid távú szálláshely-szolgáltatásokkal és a személyszállítási szolgáltatásokkal összefüggő héa beszédésében.
31. A spanyol elnökség a csomag mindhárom részével kapcsolatban folytatta a munkát, és a legkézzelfoghatóbb eredmények a platformalapú gazdaság és az egységes héanyilvántartás terén születtek.
32. Az egységes héanyilvántartással foglalkozó részek esetében az elnökség helyt adott a számos delegáció által felvetett aggodalmaknak, és törölte a javaslat azon részeit, amelyek a vélelmezett értékesítőről szóló rendelkezés kiterjesztésére, a műalkotásokra és a használt cikkekre vonatkoznak. A kötelező egyablakos importügynézetessel kapcsolatos új rendelkezést elnapolták, és annak megtárgyalására az Uniós Vámkódex reformjának héavonatkozásaival összefüggésben kerül majd sor, többek között azért, mert számos tagállam kifogásolta az egyablakos importügynézet kötelező használatát, mások pedig alternatív megoldások feltérképezését javasolták.

33. A platformokkal kapcsolatos részeket illetően az elnökség arra törekedett, hogy összeegyeztesse egyrészt azon delegációk álláspontját, amelyeknek kétségeik vannak a vélelmezett értékesítőről szóló szabállyal kapcsolatban, vagy amelyek nagyobb rugalmasságot kérnek a rövid távú szálláshely-szolgáltatások és a személyszállítási szolgáltatások tekintetében, másrészt pedig azokat, amelyek minimalizálni akarják a belső piac széttöredezettségét. Bár a tagállamok többsége támogatja az elnökség legutóbbi kompromisszumos szövegét, néhány delegáció nem tudott egyetérteni vele, voltak, akik a vélelmezett értékesítőről szóló szabály opcionális alkalmazását javasolták, végül pedig néhányan a vélelmezett értékesítőről szóló szabály helyett inkább adatszolgáltatási kötelezettséget vezetnének be.
34. Az adóügyi munkacsoport nyolc ülésen (júliusban, szeptemberben, októberben és novemberben), a magas szintű adóügyi munkacsoport pedig két ülésen (júliusban és novemberben) tárgyalt a javaslatokról. A csomaggal kapcsolatos előrelépésről részletesebb információk találhatóak az elért eredményekről szóló ST 15877/23 jelentésben.
- b) Az energiaadó-irányelv módosítása
35. A Bizottság 2021. július 14-én az energiatermékek és a villamos energia uniós adóztatási keretének átszervezéséről szóló tanácsi irányelvre (átdolgozás) vonatkozó javaslatot²¹ nyújtott be (a továbbiakban: az energiaadóirányelv-javaslat).
36. Az energiaadóirányelv-javaslat az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag²² része, az intézkedéscsomag célja pedig a gyakorlatban megvalósítani azokat az ambiciózus uniós célkitűzéseket, amelyek értelmében 2030-ig az 1990-es szinthez képest legalább 55%-kal csökkenteni kell a kibocsátásokat, és 2050-re el kell érni a klímasemlegességet. Az intézkedéscsomag egy sor egymással összefüggő javaslatból áll, amelyek mindegyike ugyanazon cél – azaz 2030-ra és azon túl méltányos, versenyképes és zöld átállás biztosítása – megvalósítására irányul.
37. Az energiaadóirányelv-javaslat céljai a következők:
- olyan kiigazított keret létrehozása, amely az európai zöld megállapodással összefüggésben hozzájárul a 2030-as uniós célokhoz és a 2050-ig megvalósítandó klímasemlegességhez. Ez a kibocsátáscsökkentésre irányuló uniós erőfeszítésekhez hozzájárulva magában foglalná az energiatermékek és a villamos energia adóztatásának összehangolását az EU energia-, környezetvédelmi és éghajlat-politikájával;
 - olyan keret létrehozása, amely az energiatermékek körének és az adómértékek struktúrájának aktualizálása, valamint a tagállami adómentességek és adókedvezmények alkalmazásának észszerűsítése révén fenntartja és javítja az EU belső piacát; valamint

²¹ ST 10872/21.

²² ST 10849/21.

c) azon képesség fenntartása, hogy az adóztatás bevételt generáljon a tagállami költségvetéseknek.

38. A Tanács (Ecofin) 2022. június 17-én tudomásul vette az energiaadó-irányelvről szóló javaslattal kapcsolatban elért eredményekről szóló elnökségi jelentést²³. 2022. december 6-án a Tanács (Ecofin) irányadó vitát tartott²⁴ az energiaadó-irányelvről szóló javaslatról, politikai iránymutatást nyújtva a további lépésekkel kapcsolatban. A miniszterek általánosságban támogatták a rugalmasabb elnökségi megközelítést, és megoldások keresését szorgalmazták a még nyitott kérdésekre. A szakértői elemzés a politikai iránymutatás figyelembevételével folytatódott 2023 első félévében, és egy teljes mértékben felülvizsgált kompromisszumos szöveg készült.
39. A spanyol elnökség az előző elnökségek által elért eredményekre építve folytatta az energiaadó-irányelv felülvizsgálatával kapcsolatos munkát. Az adóügyi munkacsoport július 6-án, szeptember 18-án és november 8-án vizsgálta a javaslatot. Ezen túlmenően a magas szintű munkacsoport az október 4-i és a november 23-i ülésén véleménycserét tartott. Az elnökség egyes témákról háttéranyagokat nyújtott be, továbbá néhány cikk tekintetében lehetséges alternatív megszövegezést javasolt. Sor került a lezáratlan kérdések, ezen belül különösen a következő témák vizsgálatára: minimum adómértékek, különösen az átmeneti időszak végén érvényes adókulcsok (2033. január 1.), valamint a földgáz és az LPG különleges kezelése; a minimum adómértékek indexálása; nettó fűtőérték; az üzleti célú repülések meghatározása; a fára kivetett adó; a jövőbeli energiaadó-irányelv és az állami támogatási szabályok kapcsolata; és a kevert termékek.
40. Az elnökségnek néhány megvitatott témára sikerült lehetséges kompromisszumos megoldásokat találnia. A delegációk álláspontjai azonban számos alapvető kérdésben még mindig eltérőek. Ezért a kiegyensúlyozott kompromisszum eléréséhez még további munkára van szükség.

²³ ST 9874/22.

²⁴ ST 14736/22.

3) Az adózás területén történő közigazgatási együttműködés

a) Irányelv az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU irányelv módosításáról (DAC8)

41. Az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatot (DAC 8) a Bizottság 2022. december 8-án nyújtotta be²⁵.

42. E jogalkotási javaslat fő célkitűzései az alábbiak voltak:

- a) a DAC szerinti automatikus információcsere hatályának kiterjesztése azokra az információkra, amelyeket a kriptoeszköz-szolgáltatóknak a kriptoeszközökben és elektronikus pénzben bonyolított ügyletek (átutalás vagy átváltás) tekintetében szolgáltatniuk kell. A közigazgatási együttműködés ezen új területre való kiterjesztése arra irányul, hogy segítse a tagállamokat a gazdaság digitalizációja által támasztott kihívások kezelésében. A DAC 8-nak a kriptoeszköz-szolgáltatókra alkalmazandó átvilágítási eljárásokra, adatszolgáltatási követelményekre és egyéb szabályokra vonatkozó rendelkezései tükrözni fogják a kriptoeszközökre vonatkozó adatszolgáltatási keret és a közös jelentéstételi standard módosításait, amelyeket az OECD a G20-ak megbízása alapján dolgozott ki²⁶. A G20-ak az automatikus információcserére vonatkozó globális szabványokat kiegészítő szerves alkotóelemeknek tekintik a kriptoeszközökre vonatkozó adatszolgáltatási keretet és a közös jelentéstételi standard módosításait²⁷, és mindkettőt jóváhagyták;
- b) az adóügyi vonatkozású információk cseréjére vonatkozó jelenlegi szabályok hatályának kiterjesztése a vagyonos magánszemélyekkel kapcsolatos, határokon átnyúló vonatkozású feltételes adómegállapításokra irányuló rendelkezések, valamint a nem letéti jellegű osztaléokra és hasonló jövedelmekre vonatkozó automatikus információcserével kapcsolatos rendelkezések beillesztése révén, az adókijátszás, az adókikerülés és az adócsalás kockázatának csökkentése érdekében, mivel a DAC jelenlegi rendelkezései nem terjednek ki az ilyen típusú jövedelmekre;

²⁵ ST 15829/22 + ADD1 – ADD5.

²⁶ <https://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/crypto-asset-reporting-framework-and-amendments-to-the-common-reporting-standard.pdf>.

²⁷ A G20-ak vezetőinek 2022. november 15–16-án, Balin tett nyilatkozata, 31. pont. (https://www.g20.org/content/dam/gtwenty/gtwenty_new/about_g20/previous-summit-documents/2022-bali/G20%20Bali%20Leaders%27%20Declaration,%2015-16%20November%202022.pdf).

- c) a DAC számos más meglévő rendelkezésének módosítása. A javaslat célja különösen az adóazonosító szám bejelentésére és közlésére vonatkozó szabályok javítása annak érdekében, hogy megkönnyítse az adóhatóságok számára az érintett adózók azonosítását és a kapcsolódó adók helyes megállapítását, valamint a DAC azon rendelkezéseinek módosítása, amelyek a személyekre a tagállamok által a DAC alapján elfogadott, az adatszolgáltatási kötelezettségekre vonatkozó nemzeti jogszabályok be nem tartása miatt kivetendő szankciókra vonatkoznak.

43. Az ST 13210/23 dokumentumban összefoglalt előkészítő munkát követően, és miután az Európai Parlament véleményt nyilvánított, a Tanács 2023. október 17-én elfogadta az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvet²⁸.

b) *Az adóügyi vonatkozású információk automatikus cseréje nem uniós országokkal és területekkel*

44. A spanyol elnökség során folytatódtak a megbeszélések és a szakértői egyeztetések a nem uniós országokkal és területekkel az adózás terén folytatott információcsere aktuális állásáról, kockázatairól és lehetőségeiről, kitérve különösen a személyes adatok védelmének keretét érintő szempontokra és az információcsere a nemzetközi közigazgatási együttműködéssel kapcsolatos jogalkotási munkával való összefüggésére.

45. Ez a munka a jövőben is folytatódni fog, és alapjául szolgálnak majd a korábbi elnökségek alatt e tárgyban folytatott megbeszélések²⁹ is. A cél a nem uniós országokkal és területekkel való nemzetközi információcsere szolgáló rendszer folyamatos működésének biztosítása, ami a közérdekhez kapcsolódó fontos okokból szükséges.

²⁸ HL L, 2023/2226, 2023.10.24., 1. o.

²⁹ Lásd: 10710/23, 31–32. pont és 15506/22, 46–48. pont; 9970/21, 81–82. pont; 14651/21, 50–59. pont.

c) Az Andorrával, Liechtensteinnel, Monacóval, San Marinóval és Svájccal kötött uniós megállapodások

46. Az elnökség megbeszéléseket kezdeményezett a magas szintű adóügyi munkacsoportban a számlainformációknak a nemzetközi adóügyi megfelelés előmozdítását célzó automatikus cseréjéről szóló, az EU által Andorrával, Liechtensteinnel, Monacóval, San Marinóval és Svájccal kötött megállapodások³⁰ lehetséges módosításairól (a korábbi megállapodásokhoz csatolt módosító jegyzőkönyvek formájában).
47. A delegációk tájékoztatást kaptak a Bizottság által a felsorolt öt ország közigazgatási hatóságaival folytatott informális tárgyalásokról, amelyek célja az volt, hogy megvizsgálják e megállapodások esetleges módosításának a hatályát, amely elsősorban az OECD közös jelentéstételi standardjának módosításaihoz való szükséges igazodásból és egyéb kapcsolódó kiigazításokból állna.
48. A Bizottság jelezte, hogy Andorra, Liechtenstein, Monaco, San Marino és Svájc hatóságai késznek mutatkoztak az EU-val kötött megállapodások aktualizálására, továbbá az uniós tagállamok számára előnyt jelentenének a naprakész megállapodások.
49. Az elnökség úgy ítélte meg, hogy első lépésként azt kell megvizsgálni a magas szintű adóügyi munkacsoportban, hogy a delegációk véleménye szerint az érdekükben (és az EU érdekében) áll-e az öt megállapodás módosítása, és hogy szükség van-e további informális megbeszélésekre a módosítások lehetséges hatályának további pontosítása érdekében. Amennyiben az informális tárgyalások folytatódnak, a Bizottság az adóügyi munkacsoporton keresztül rendszeresen tájékoztatni fogja a tagállamokat a kérdéstről.
50. Miután lezárul az az informális szakasz, amelyen belül a Bizottság szolgálatai a módosítások hatályának meghatározására törekuszenek, adott esetben el kell indítani a tárgyalásoknak (és a hivatalos konzultációknak) az EU nevében történő megkezdéséhez szükséges hivatalos eljárást.

³⁰ HL L 268., 2016.10.1., 40. o.; HL L 225., 2016.8.19., 3. o.; HL L 339., 2015.12.24., 3. o.; HL L 346., 2015.12.31., 3. o.; HL L 339., 2015.12.24., 3. o.

51. Az Európai Unióról szóló szerződés előírásaival (különösen az EUSZ 16. cikkének (1) és (6) bekezdésével) összhangban a Tanács előjoga a politikameghatározás, valamint az Unió külső tevékenységeinek kidolgozása és e tevékenységek összhangjának biztosítása. Az EUMSZ 218. cikkének (2) bekezdése értelmében a Tanács felhatalmazást ad a tárgyalások megkezdésére, elfogadja a tárgyalási irányelveket, felhatalmazást ad az Unió és harmadik országok közötti megállapodások aláírására és megkötöti a megállapodásokat.
52. Az EUMSZ 218. cikkének (3)–(4) bekezdése értelmében a Bizottság ajánlásokat nyújt be a Tanácsnak, amely határozatot fogad el a tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról, és – a tervezett megállapodás tárgyától függően – kijelöli benne az Unió főtárgyalóját vagy tárgyaló küldöttségének vezetőjét. A Tanács a főtárgyaló számára irányelveket határozhat meg, és egy különbizottságot jelölhet ki (pl. az adóügyi munkacsoportot), amellyel a tárgyalások folytatása során egyeztetni kell. A Tanácsnak módjában kell állnia, hogy kifejtse álláspontját az ügyben, és amennyiben fenntartásai vannak a tárgyalásokkal szemben, erről tájékoztassa a Bizottságot.
53. Emlékeztetünk rá, hogy a Bizottság 2013-ban a Tanács által 2013. május 14-én (az EUMSZ 218. és 115. cikke alapján) elfogadott, a Bizottságnak a megállapodások megtárgyalásának megkezdésére való felhatalmazásáról szóló tanácsi határozat és a tárgyalási irányelvek (megbízás) alapján tárgyalt a módosító jegyzőkönyvekről³¹.
54. A (magas szintű) adóügyi munkacsoport 2023. október 4-i ülésén valamennyi delegáció egyetértett abban, hogy az Uniónak érdekében áll az említett öt országgal kötött hatályos megállapodások módosítására való törekvés, továbbá hogy a Bizottság szolgálatai által a módosítások hatályának pontosítása érdekében az érintett országokkal folytatott nem hivatalos tárgyalások ezennel lezártnak tekinthetők. A tagállamokat adott esetben tájékoztatni kell a további fejleményekről.
55. A delegációk abban is megállapodtak, hogy az érintett megállapodásokkal kapcsolatos hivatalos konzultációs eljárás csak akkor indulhat, amikor (és amennyiben) a Tanács az EUMSZ 218. cikke alapján határozatot fogadott el, amelyben felhatalmazza a Bizottságot, hogy tárgyalásokat kezdjen az öt országgal a kérdésről.

³¹ A tanácsi határozatot és a tárgyalási irányelveket az ST 9356/13 RESTREINT UE/EU RESTRICTED dokumentum tartalmazza; lásd még a Tanács ülésének jegyzőkönyvét az ST 9506/13 dokumentumban.

d) Közigazgatási együttműködés nem uniós országokkal a héa területén

- *A héával kapcsolatos igazgatási együttműködéssel foglalkozó kereskedelmi szakkbizottságban képviselendő álláspont*

56. A Bizottság 2023. szeptember 4-én javaslatot³² tett az Európai Unió által az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás által létrehozott, a héával kapcsolatos igazgatási együttműködéssel, valamint az adók, vámok és illetékek behajtásával foglalkozó kereskedelmi szakkbizottságban képviselendő álláspontról szóló tanácsi határozatra.

57. A Tanácson belül jelenleg az Egyesült Királysággal kapcsolatos ügyekben illetékes előkészítő szerv az Egyesült Királysággal foglalkozó munkacsoport, ám az adóügyi munkacsoporttal is konzultációt folytattak a javaslatról, és ez utóbbi nem emelt kifogást.

58. A Tanács 2023. október 16-án fogadta el a szóban forgó határozatot (HL L, 2023/2408, 2023.10.31.).

- *Megállapodás az Európai Unió és a Norvég Királyság között a hozzáadottérték-adó területén a közigazgatási együttműködésről, a csalás elleni küzdelemről és a követelések behajtásáról*

59. A Bizottság októberben tájékoztatta a delegációkat a héa területén a közigazgatási együttműködésről, a csalás elleni küzdelemről és a követelések behajtásáról szóló megállapodás módosításáról a norvég hatóságokkal folytatott tárgyalásokról, és konzultált velük a megállapodás tervezett módosításairól.

60. Mivel a delegációk túlnyomó többsége egyet tudott érteni a tervezett módosításokkal, az elnökség megállapította, hogy a következő lépés az EUMSZ 218. cikke szerint a megállapodások aláírásáról és megkötéséről szóló bizottsági javaslatok megvárása.

61. A Bizottság 2023. november 24-én benyújtotta a javaslatait³³.

³² ST 12523/23 + ADD 1.

³³ Dok.

- *A héa területén folytatott közigazgatási együttműködés más országokkal*

62. A Bizottság a magas szintű adóügyi munkacsoport 2023. október 4-i ülésén tájékoztatta a delegációkat a héa területén folytatott közigazgatási együttműködésre irányuló további lehetséges munka tekintetében az ausztráliai, kanadai, japán és új-zélandi hatóságokkal elindított tájékoztató célú kapcsolatfelvétel aktuális helyzetéről. A Bizottság egy nem kötelező erejű egyetértési megállapodás (az EU és a Kínai Népköztársaság között a héa területén folytatandó esetleges jövőbeli közigazgatási együttműködés kerete)³⁴ megkötése céljából a Kínai Népköztársaság hatóságaival folytatott tárgyalásokról is tájékoztatta a delegációkat. A Bizottság jelezte, hogy ezek a tárgyalások továbbra is szünetelnek.

C. ADÓPOLITIKAI KOORDINÁCIÓ (nem jogalkotási tevékenységek)

63. Számottevő előrelépés történt az (uniós adóügyi jogszabályok hatályaán kívüli) adópolitikai koordináció területén, amelyet az alábbiakban ismertetünk. Az adózás területén folyamatban levő vagy jövőbeli nemzetközi szintű munkát illetően előfordulhatnak olyan esetek, amikor a tagállamok felteszik a kérdést, hogy érdekében áll-e az Uniónak és tagállamainak a munkában való részvétel, valamint az uniós és a tagállami szakpolitikai álláspontok meghatározása, koordinációja és képviselete. Ezért az adóügyi attasék 2023. november 13-i ülésén a delegációk tájékoztatást kaptak arról, hogy milyen fő szabályokat kell alkalmazni és milyen eljárásokat kell követni nemzetközi szinten az adózás területén a Tanács álláspontjának kialakításakor, valamint az Unió és a tagállamok szakpolitikai álláspontjainak koordinálásakor. A munkát szigorúan a Szerződések rendelkezéseiben előírt hatásköröknek megfelelően, a lojális együttműködésnek, valamint az Unió és tagállamai egységes nemzetközi képviseletének az elvét betartva kell végezni, a Szerződések rendelkezéseivel és az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban.

³⁴ A Tanács 2021. március 10-én – több észrevétellel (CM 1978/21 LIMITE, további részletek: ST 6351/21 LIMITE) – jóváhagyta, hogy a Bizottság tárgyalásokat kezdjen a Kínai Népköztársaság hatóságaival egy nem kötelező erejű egyetértési megállapodás megkötése céljából.

1) A magatartási kódexszel foglalkozó csoport (társasági adózás)

64. A magatartási kódexszel foglalkozó csoport 2023. július 3-án, október 3-án és november 22-én tartott ülést.
65. A Tanács 2023. október 17-én jóváhagyta az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek európai uniós jegyzékének féléves felülvizsgálatát, és azt 2023. október 23-án közzétették a Hivatalos Lapban³⁵.
66. Minderről részletesebb beszámoló található a magatartási kódexszel foglalkozó csoport féléves jelentésében³⁶.

2) Az ENSZ határozata az Egyesült Nemzetek Szervezetén belüli inkluzív és hatékony nemzetközi adóügyi együttműködés előmozdításáról

67. Az ENSZ Közgyűlése 2022. december 30-án hivatalosan elfogadta az inkluzív és hatékony nemzetközi adóügyi együttműködésről szóló (77/244. számú) határozatot. A határozattal az ENSZ tagállamai felkérték az ENSZ főtitkárát, hogy készítsen jelentést (a Közgyűlés 2023. szeptemberi 78. ülészakán történő megvitatás céljából), amelynek témája a nemzetközi adóügyi együttműködésre irányuló valamennyi releváns nemzetközi jogi eszköz, egyéb dokumentum és ajánlás elemzése, teljes mértékben figyelembe véve a már meglévő nemzetközi és multilaterális megállapodásokat. E célból a főtitkár 2023 februárjában konzultációt indított.
68. Az adóügyi tanácsosok/attasék 2023. március 8-án támogatták azt, hogy uniós hozzájárulás benyújtására kerüljön sor. E támogatás jelzését követően a magas szintű munkacsoportban körbeküldték, majd nem hivatalos hallgatólagos beleegyezési eljárás keretében 2023. március 15-én jóváhagyták a hozzájárulás tervezetét. A hozzájárulást ezután a magas szintű munkacsoport elnöke aláírta, és az Unió és Svédország küldöttsége együttesen benyújtotta azt³⁷ az ENSZ titkárságára.

³⁵ HL C/2023/407, 2023.10.23.

³⁶ ST 15757/23.

³⁷ ST 7564/23.

69. A magas szintű munkacsoport 2023. április 25-i ülésén folytatott megbeszélés során a delegációk jelezték támogatásukat az iránt, hogy adott esetben sor kerüljön a nemzetközi adóügyi együttműködésre vonatkozó, az ENSZ fórumain képviselendő álláspontok uniós tagállamok közötti koordinálására, biztosítva ugyanakkor a párhuzamos munkavégzés elkerülését. A magas szintű munkacsoport megbízást kapott, hogy a jövőben is kísérje figyelemmel a fejleményeket.
70. Az ENSZ főtitkárának az inkluzív és hatékony nemzetközi adóügyi együttműködés előmozdításáról szóló jelentését³⁸ 2023. augusztus 8-án tették közzé. A jelentés megvizsgálja a nemzetközi adóügyi együttműködés területén jelenleg meglévő megállapodásokat, és számba veszi a nemzetközi adóügyi együttműködés fokozását célzó különféle lehetőségeket.
71. Az adóügyi tanácsosok/attasék a 2023. szeptember 15-i ülésükön megvitatták az adóügyi együttműködés tekintetében az EU és tagállamai nevében az Egyesült Nemzetek Szervezetében képviselendő álláspont tervezetét, amely tükrözi a jelentés következtetéseit. A Tanács 2023. szeptember 28-án jóváhagyta az álláspontot³⁹.
72. A magas szintű adóügyi munkacsoport 2023. november 23-i ülésén az elnökség és a Bizottság beszámolt a Közgyűlés hetvennyolcadik ülészakán a második bizottságban egy határozattervezetről folytatott tárgyalások előrehaladásáról.

3) Oroszország Ukrajna elleni agressziója

73. Az Oroszország által – Belarusz részvételével – Ukrajna ellen indított agresszió összefüggésében a Tanács adóügyi munkacsoportja megvizsgált több olyan intézkedést, amelyeket a tagállamok az uniós korlátozó intézkedések végrehajtásának támogatása és azok adóegytműködési eszközök révén történő megkerülésének megelőzése érdekében hozhatnak.
74. A tagállamok egyfelől egyetértettek abban, hogy meg kell szüntetni minden, az Oroszországi Föderációval és Belarusszal folytatott adóügyi információcserét. Másfelől az uniós tagállamok több olyan intézkedést is megvizsgáltak, amelyek célja az adóügy területén a korlátozó intézkedések érvényesítésével kapcsolatban az Unión belül folytatott közigazgatási együttműködésnek és egyéb eszközök alkalmazásának a fokozása.

³⁸ <https://financing.desa.un.org/document/promotion-inclusive-and-effective-international-tax-cooperation-united-nations-a78235>

³⁹ ST 12967/23.

75. Ezzel összefüggésben az adóügyi munkacsoport továbbra is el fogja végezni az ezen intézkedésekkel kapcsolatos további fejlemények vizsgálatát, beleértve a Bizottság által 2022. június 3-án létrehozott ideiglenes platformon belül az adóvégrehajtással foglalkozó alcsoport, más néven a „Freeze and Seize” munkacsoport keretében végzett munkát is.
76. A magas szintű munkacsoport 2023. november 23-i ülésén a delegációk nyugtázták a Bizottságnak az említett alcsoport munkájáról szóló naprakész tájékoztatóját.

4) **Nemzetközi fejlemények**

77. A magas szintű munkacsoport rendszeres tájékoztatást kapott a releváns nemzetközi adópolitikai fejleményekről, különösen a G20-ak pénzügyminisztereinek és az OECD/G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással (BEPS) foglalkozó inkluzív keretének az üléseivel összefüggésben.
78. A magas szintű munkacsoport ülésein rendszeresen felhívták a delegációk figyelmét az adójogszabályoknak a külföldi számlával rendelkező adóalanyok általi betartásáról szóló amerikai törvénnyel (FATCA) kapcsolatos kérdésekre. Az úgynevezett „amerikainak tekinthető” személyeket illetően az Egyesült Államok Adóügyi Szolgálat 2022 végén közleményt tett közzé, amely szerint ideiglenesen lazít azokon a szabályokon, amelyek – 2022, 2023 és 2024 tekintetében – az adóazonosító szám hiánya miatt nem megfelelőként való meghatározásra vonatkoznak. Erre a fejleményre 2023 januárjában hívták fel a magas szintű munkacsoport figyelmét. 2023 áprilisában a magas szintű munkacsoport tagjai hangsúlyozták, hogy állandó és szélesebb körű megoldásra van szükség annak megakadályozásához, hogy az EU-ban működő pénzügyi intézményeket a hiányzó adóazonosító számok miatt nem megfelelőként kezeljék azokban az esetekben, amikor a pénzügyi intézmények számára nem lehetséges az adóazonosító számok bekérése. A magas szintű munkacsoport 2023. júliusi ülésén a delegációk azt javasolták, hogy levélben meg kellene sürgetni az Egyesült Államokat, hogy a lehető leghamarabb gondoskodjon egy tartósabb és szélesebb körű megoldásról. Ezért a spanyol elnökség 2023 szeptemberében a magas szintű munkacsoport nevében levelet küldött az Egyesült Államoknak. A magas szintű munkacsoport októberben tájékoztatást kapott a FATCA-val kapcsolatos legújabb fejleményekről. A magas szintű munkacsoport novemberben meghallgatta a spanyol elnökség és az amerikai pénzügyminisztérium november 13-i tárgyalásáról szóló tájékoztatót.

5) Adóügy a nem adóügyi területeken

79. A magas szintű munkacsoport 2013. november 19-i ülésén megállapodás született arról, hogy a nem adóügyi kérdésekre vonatkozó jogalkotási szövegekben foglalt, a tagállamok adóügyi jogszabályaiban vagy közigazgatási gyakorlataiban bármiféle változást eredményező, illetve az adózásra másképp kiható adóügyi rendelkezésekre ki kell terjeszteni az úgynevezett „nem hivatalos riasztási mechanizmust”. Az, hogy a Főtitkárság támogatásával szisztematikusan az adóügyi szakértők tudomására hozzák ezeket az eseteket, továbbra is biztosította, hogy a tagállamok kellő időben értesüljenek ezekről a kérdésekről, ideértve az EU és harmadik országok közötti megállapodásokra vonatkozó tárgyalásokat is. A magas szintű munkacsoport által figyelemmel kísért kérdések közé tartozik a szociális gazdaság keretfeltételeinek fejlesztéséről szóló tanácsi ajánlás, a dohányzás visszaszorításáról szóló keretegyezmény részes feleinek 10. konferenciáján képviselendő uniós álláspont és a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabály.

6) A Nemzetközi Adóügyi Vitarendezési Tanácsról szóló többoldalú egyezmény tervezete

80. Az egyik Fiscalis projektcsoporthoz 2023. március 10-én előterjesztette a Nemzetközi Adóügyi Vitarendezési Tanácsról szóló többoldalú egyezmény tervezetét, élve az adóügyi vitarendezési mechanizmusokról szóló (EU) 2017/1852 tanácsi irányelv 10. cikkében kínált azon lehetőséggel, miszerint állandó jellegű bizottság formájában is létre lehet hozni alternatív vitarendezési bizottságot. A magas szintű munkacsoport 2023. november 23-án tájékoztatást kapott a kérdés aktuális állásáról.